

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET
Komisija za državno ureditev

Številka: 212-01/16-3/ EPA 1576-VII
Ljubljana, 26. 1. 2017

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela naslednje

M n e n j e

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o občinskem redarstvu (ZORed-A) – druga obravnava

Komisija za državno ureditev (v nadaljevanju: komisija) je na 83. seji 27. 1. 2017 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o občinskem redarstvu (v nadaljevanju: predlog zakona) – druga obravnava, EPA 1576–VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada RS (v nadaljevanju: predlagatelj).

Komisija predlog zakona **podpira**.

* * *

Predlagatelj je predstavil predlog zakona. Gre za prvo novelo Zakona o občinskem redarstvu od njegove uveljavitve 2007. V vmesnem obdobju so se občinska redarstva razvila do te mere, da obstoječi zakon že omejuje učinkovito izvajanje redarske službe, zato sta Ministrstvo za javno upravo in Ministrstvo za notranje zadeve v dogovoru z občinskimi redarstvi uskladili predlagano novelo.

Predlog zakona se spreminja tako, da bo v skladu z nekaterimi predpisi, ki so bili sprejeti ali spremenjeni v vmesnem času. Tako se predlog zakona usklajuje z Zakonom o nalogah in pooblastilih Policije, Zakonom o organiziranosti in delu Policije, Zakonom o lokalni samoupravi v tistem delu, kjer je govora o ustanavljanju skupnih občinskih uprav, Zakonom o prekrških, kjer je govora o zahtevani stopnji izobrazbe za pooblaščen osebo za vodenje postopka, z Zakonom o javnih uslužbencih v delu, ki ureja način zaposlitve vodje občinskega redarstva in z Zakonom o varstvu osebnih podatkov glede vodenja evidenc o uporabi prisilnih sredstev.

Vrste pooblastil se občinskim redarjem ne spreminjajo, spreminjajo se pogoji za uporabo telesne sile in plinskega razpršilca. V zvezi s pooblastili občinskega redarstva se dopolnjuje zakon v delu, ki vrste pooblastil terminološko usklajuje z Zakonom o nalogah in pooblastilih Policije. Uvaja se poenoteno poimenovanje enakih pooblastil občinskega redarja in policista in s tem primernejšo rabo določb Zakona o pooblastilih in nalogah policije. Občinski redar lahko izvede preverjanje identitete, vendar ne tako kot policist, ki ima dostop do podatkov, ki jih občinski redar nima. Spreminja se člen, ki ureja zadržanje osebe in določa uporabo prisilnih sredstev, če oseba ne upošteva redarjeve ustne odredbe in poskuša oditi s kraja obravnave. Občinski redar je ves čas postopka zavezan, da uporabi najmilejše prisilno sredstvo. Predlog zakona natančneje ureja nadzor nad delom občinskega redarja in

predvideva 3 oblike nadzora, med drugih tudi ustanovitev Komisije za nadzor, medtem ko ima pristojnost odločanja nad pritožbami nad delom občinskih redarjev župan, ki je predstojnik javnih občinskih služb. Predlog zakona tudi določa postopke za vodenje evidence o uporabi prisilnih sredstev o tem, kateri podatki in koliko časa se lahko hranijo.

Predlog zakona nima finančnih posledic, predlagatelj pa je omenil, da so bile v času javne razprave predlagane mnoge diametralno nasprotne rešitve in jih je bilo zato nemogoče uskladiti; nekatere pripombe so bile upoštevane (npr. CVNOS – Center nevladnih organizacij Slovenije). Vsa 3 občinska združenja lokalne samouprave so bila o predlogu zakona obveščena. Komisija se je seznanila z mnenjem Zakonodajno-pravne službe DZ in s stališči Mestne občine Ljubljana, Piratske stranke Slovenije in Konfederacije slovenskih sindikatov.

* * *

Komisija je podprla predlog zakona in njegovo prenovitev po več kot desetih letih od priprave Zakona o občinskem redarstvu. Nekateri od članov komisije so izpostavili, da bi bilo morda celo bolje, če bi šlo Ministrstvo za javno upravo (MJU) v pripravo popolnoma novega zakona.

V razpravi na komisiji je bilo izpostavljeno nekaj nejasnosti glede zapisanih pooblastil občinskih redarjev, predvsem v zvezi s širitvijo pooblastil in nadzora nad izvajanjem pooblastil. Člani komisiji so pri tem izpostavili pripombe Zakonodajno-pravne službe DZ (ZPS), ki opozarja, da bodo nekatera pooblastila uporabljena širše kot doslej, pri čemer so ta pooblastila definirana v Zakonu o nalogah in pooblastilih Policije in ne v predlogu zakona in je torej vsebina predloga zakona v resnici definirana v drugem zakonu. Člani komisije so še posebej opozorili, da ne bo poenotenega nadzora nad izvajanjem enakega pooblastila, saj Policija sodi v pristojnost države, občinske redarske službe pa so v pristojnosti lokalnih skupnosti. Pri tem so izrazili skrb, da bi bili lahko državljani s strani različnih služb glede enakih pooblastil obravnavani različno, da torej ne bi veljal isti standard obravnave. Komisija je tudi opozorila na nejasnost določbe, zoper koga se lahko uporabi pridržanje, in da mora biti to zapisano nedvoumno, kot tudi definicija, kaj je to napad na občinskega redarja, ki sproži uporabo prisilnih sredstev. Predlagatelj je članom komisije pojasnil, da se vrste pooblastil občinskih redarjev ne spreminjajo, spreminjajo se le pogoji za uporabo telesne sile in plinskega razpršilca. Za spremembe so se odločili po skrbnem nadzoru in preverjanju trenutnega stanja. Spremenjeni postopek pridržanja bo občinskemu redarju omogočil, da izvede postopek ugotavljanja identitete vseh oseb enako. Doslej se je lahko zgodilo, da nekdo ni upošteval njegove ustne zahteve, da naj počaka na konec obravnave, in je odšel, kar pa pomeni, da vse osebe niso bile obravnavane enakopravno. Glede sklicevanja na Zakon o pooblastilih in nalogah Policije to velja že zdaj in v praksi ne prihaja do nobenih težav, na kar je predlagatelj posebej opozoril. Predlagatelj tudi meni, da bi ravno način, da bi se iste vsebine, ki urejajo pooblastila in naloge Policije, zapisale tudi v Zakon o občinskem redarstvu, lahko vodil v možnosti nastajanja različnih rešitev, kar je zdaj skrb, ki jo izražajo nekateri člani komisije. Predlagatelji menijo, da bi šlo v takšnem primeru za nomotehnično nevzdržne rešitve in iz tega lahko sledi nastanek različnih praks. Predlagatelj je opozoril, da je nabor nalog občinskih redarjev v primerjavi s Policijo veliko manjši, da so podvrženi nadzoru znotraj lokalnih skupnosti in ravno na področju nadzora predlog zakona uvaja bolj jasne določbe; uvedeni so 3 načini nadzora.

Komisija je opozorila na različno usposobljenost občinskih redarjev in policistov, imajo različna znanja, pri čemer pa bodo uporabljali nekatera enaka pooblastila. Predlagatelj je članom komisije pojasnil, da imajo, v celoti gledano, res različna usposabljanja, vendar pa morajo občinski redarji glede uporabe tistih pooblastil, ki so enaka kot policijska, skozi popolnoma ista usposabljanja, ki jih opravijo z inštruktorji na Policijski akademiji. Predlagatelji so posebej izpostavili, da ne gre za usposabljanja na prostem trgu in ravno na ta način želi država držati raven usposabljanja in izobraževanja občinskih redarjev. Občinski redarji

morajo na 2 leti opraviti tudi obdobjno usposabljanje in tako se doseže visoka kakovost znanja in usposobljenosti.

Komisija je opozorila na pripombo Konfederacije slovenskih sindikatov glede urejanja dodatka za stalnost za delovno mesto občinskih redarjev in želela preveriti, kako bo MJU uredilo to problematiko. Predlagatelj je članom komisije pojasnil, da zakon ne ureja delovno pravnih razmerij, se bo pa dodatek na stalnost reševal v okviru odpravljanja plačnih anomalij hkrati za vse uslužbence, ki se jih to dotika. Predlagatelj je tudi pojasnil, da dileme glede imenovanja vodje redarstva ni, da je to enotno urejeno z Zakonom o javnih uslužbencih, saj ne gre za nek poseben položaj, ampak za delovno mesto v sistemu javnih uslužbencev.

Člani komisije so na koncu živahne razprave predlagatelje zakona, glede na nekatere dileme in nejasnosti, pozvali, da poskušajo odpraviti oziroma razčistiti razlike v stališčih z mnenjem ZPS in tako še izboljšati predlog zakona in odpraviti vsak dvom v predlagane rešitve.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Rajko Fajt.

Rajko Fajt, l.r.
predsednik